

CAP

VERNELL

Nº 10

Capdepera-Cala Rajada

Octubre 81

---

editorial

TEMPS PER A CRÉIXER

"No tenc temps", "vaig de bòlit", "estic mort de treballar"...

No fa gaire uns fills escrivien a la família i li deien que no havien passat l'estiu gens bé perquè havien tengut la sensació de haver estat totalment oblidats del seu pare...

Poc temps després el pare va tenir notícies d'aquesta carta i va quedar indignat i horroritzat de les afirmacions que feien els fills. Ell que era unn homo honrat, responsable, entregat totalment a la tasca de dur endavant la família, veure-se acusat tan injustament pels fills... mai s'ho hagués esperat.

Reuní la família, tragué l'agenda i explicà dia per dia, hora per hora, tot lo que havia fet per aquells fills desagraïts. Si la pena del pare era fonda, no ho fou manco el disgust dels fills que de cap manera havien volgut acusar el seu pare, ni havien dubtat de la seva honradesa; tan sols havien comunicat als amics el seu estat d'ànim durant l'estiu.

Aquesta família encara rossega les nafres del passat setembre. En tornar la bonança potser tots veuran que aquest hivern han de trobar temps per conversar, s'han de fer una mica més humans, endemés de treballadors és necessari créixer com a persones.

L'escola de S'Alzinar té programades xerrades per als pares i altres persones que hi vulguin participar; Ràdio Popular de Mallorca, els dilluns a vespre, fa un curs per a pares; altres entitats organitzen activitats que poden esser un medi.

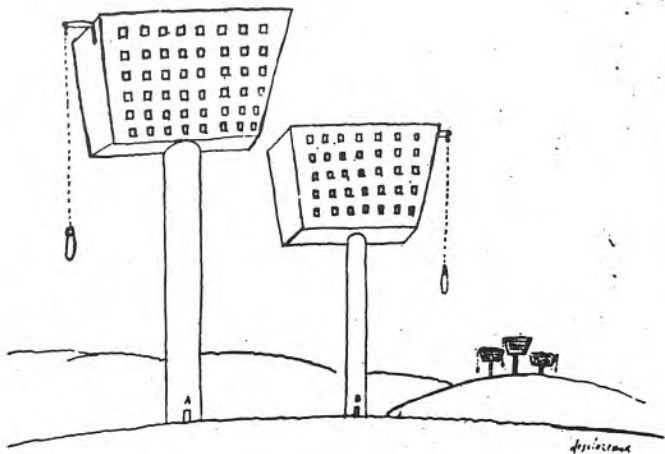
Es bo de fer enviar els al.lots a l'escola i demanarlos que facin els "deberes", pero, i noltros?

plaça des sitjar

INFORMACIO: A L'Ajuntament de Capdepera i en el campanar de l'esglesia de Cala Rajada hi posaran un equip de megafonia per a poder informar eficaçment i amb rapidesa al poble.

INDIGNANT.— L'estat de deixadesa i degradació en que es troba el Castell. Per si aixó no bastava els al.lots han fet destrossa a la capella (Portes forcades, corona de la Mare de Deu rompuda i joies arrabassades, brutor, harmonium, etc) i obert entrades per les espitlleres de les torres.

D'aquesta indignació també en participen propietaris de xalets i cotxes que també han estat víctimes d'aquests ratolins.

A LA FI .— Després de moltes gestions i gracies a l'esforc dels afectats En Tomeu Català, Fins ara vicari d'Artà, es dedicarà especialment al servei de la parroquia de Cala Rajada

DIRECTORS.— Per aquí no aferren gaire. Si el mes passat anuviavem el canvi de director a l'escola, aquest ho hem de dir del director des "Banco de Credito Balear" de Capdepera

COMPANYIES,— Els pares sempre es preocupen de les companyies dels fills. Qui sap si per mor d'aixó mos han fet sebre de la presència de la primera autoritat d'Artà i Capdepera a Cala Torta el mateix dia que hi havia els moros. I noltros que en sabiem una altra de per devers Els Provençals...

ADULTS .— Val la pena aprofitar l'ocasió: El Centre Escolar S'Alzinar vol iniciar una escola nocturna per a adults.

ES MUSSOL.— Vol tornar a cantar. El grup de teatre local ha començat els assaigs de "Salome" de Oscar Wilde.

MUNICIPALS.— Els municipals nous realitzen dis tintes activitats per posar-se a punt i poder entrar amb bon peu en el nou càrrec.

PERILL.— El que creen els cotxes i motos i camions que devallant de Capdepera o venen del cementeri giren de la Via Juan Carlos cap al Carrer Col.legi o cap a Son Poca Palla. Val la pena o vigilar-ho o reformar la seynyalització de la cruilla (cruce)

MIRALLS I FAROLES.— A les cantonades perilloses es van col.locant miralls que donen gran seguretat al Tràfic. També a les faroles les ha arribat el torn: la brigada de l'Ajuntament ha pintat les de Cala Rajada la carretera del Carregador. A la Avda. Mediterraneo n'hi han instal·lades cinc, llàstima del salze que es varen carregar.

ROSEGUERES.— Quan la darrera plouada (quan escrivim aixó ja ningú s'en recorda) les pedres del carrers de l'Estrella i dels Molins ompliren el carrer de la Mar. Encara hi son.

FREGADES.— El vent s'en dugué un "Ceda el paso" del carrer Ciscar confluència Joan Moll. Qualqu ja ho ha pagat amb un accident.

FORMATGES I PORQUIM.— Ha hagut de venir la monstruositat de l'oli enverinat perquè començàssim a preocupar-nos de lo que mos fan menjar. L'autoritat ha fet retirar del mercat dels dimecres de Capdepera formatges i porquims que no estaven en condicions.

VAIXELL. - El "Sarina" de 761 Tns. és, que noltros recordem, el vaixell més gran que ha visitat el nostre port. Diven que el seu propietari és un tal Robert Stickwood manager dels Bee Gees. L'expectació que va despertar la seva arribada, fou considerable.

LLAMPUGUES. - En parlam perquè no n'hi ha. Aquest està resultant un dels pitjors anys qu es recorden en la captura d'aquesta espècie que ha vençut mancant cada vegada més fins a

arribar a la seva quasi desaparició actual.

AMPLIACIO. - Del camp de deports. Es vol fer en dues fases i s'ha demanat la col·laboració de les Associacions de veïnats.

FIRA. - A la fira de Dusseldorf hi volen obrir una caseta per a fer propaganda del Windsurfing de Cala Rajada. Les Associacions de veïnats que tenen la mamella, tenen la paraula.

NUS EN PARAULES -

perquè ?

Toni Garau

- 1 - Els moros sempre seran pirates.
- 2 - Plorar també és cosa d'homes, però que no ho sàpiguen els animals.
- 3 - La veu del poble mai s'errava: després de l'ensabonament arribarà el raó de l'afaitat.
- 4 - Tots els infants, per estrangers que siguin, ploren igual.
- 5 - Estic, mes no som.

HAN MORT:

Agost

- Miquel Massanet Flaquer
- Margalida Melis Melis
- Miguel Amores Fuentes
- Bàrbara Servera Pascual

Setembre

- Antònia Mestre Flaquer
- Bartomeu Rosselló Melis
- Llucià Sirer Sureda
- Margalida Pallicer Colom

PER QUE la nostra revista no té un any i ja ha parlat un parell de vegades dels mateixos clots de la carretera d'Artà?

PER QUE cap ajuntament ha posat els números de les cases ni els rètuls amb el nom dels carrers a Cala Rajada?

PER QUE el dematins hi ha al.lots a la plaça una hora abans de començ l'escola sense que ningú els guardi?

PER QUE Capdepera està damunt una muntanya?

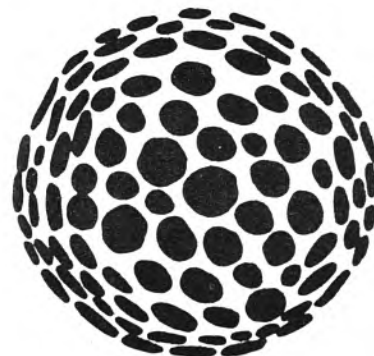
HAN NASCUT:

Agost

- Diego Sánchez Orihuela
- Luís Tejada Pons
- Melchor Mayol Adrover
- Rafael Cristo Roca Ramos
- Jaime Melis Mayol

Setembre

- Javier Rodríguez Abril
- Mercedes Fernández Travé
- Sonia Lizana Muñoz

COMUNICATS

Hem llegit a la secció d'esports del Nº 9 de "Cap Vermell", una referència que es fa al tennis, a la que voldriem fer alguns comentaris.

La infraestructura del tennis en el nostre poble és completa, però aquesta aporta una sèrie de dificultats per a la seva pràctica. Malgrat el número de pistes, el qui s'ha sentit atret pel tennis s'ha trobat amb un cúmul de dificultats per a desenvolupar aquest esport. Tenint en compte que llogar una pista val tres-centes pessetes que amb professor sumen mil tres-centes, que una raqueta mitjanament bona costa més de cinc mil pts., tres pilotes de la mateixa qualitat en valen vuit centes i un cordatge mil cinc-centes, no tothom el pot practicar. El que hi hagi gent que pugui suportar aquests gastos no vol dir que practiqui l'esport perquè "vesteix i fa quedar bé", suposam que qualcú sí, però la majoria no. Així i tot, gent que pareixeria que no ho pot suportar, sacrifica part del seu sou per a la pràctica del tennis, gent que podem veure a les diferents pistes escapades pel poble.

Hem recollit les llistes de participants dels vuit tornejos segurs que s'han fet aquest estiu i que per motius que desconeixem no se n'ha parlat en aquesta revista quan s'han anomenat esports més elitistes i menys practicats, i nos hem trobat amb més de cinquanta persones d'aquest poble. Aquesta xifra i el número de gent que no ha participat nos duu a la conclusió de que el tennis és el segon esport més practicat pels gabellins i calarajaders, per lo que pensam que pensau malament al dir que el tennis és un esport mort en el nostre poble quan mai s'haviam practicat tant.

Entre els practicants hi ha un gran percentatge de gent major de trenta anys (hi ha un senyor que als seus seixanta-tres anys ha guanyat un trofeu), lo que confirma que el tennis, a diferència d'esports més promocionats dins el nostre poble, es pot practicar fins a una avançada edat.

Els joves practicants s'enduen un percentatge més baix. Pensam que és ben lògic: per una banda no existeix cap tipus de planificació ni promoció, per l'altra el qui vol practicar el tennis, o n'aprèn totsol, sabent que en aprendrà molt a poc a poc, o va a classes, aquestes amb grup surten a tres mil pts. vuit hores (nos referim a les que actualment es donen a Cala Rajada a càrrec d'un dels millors tenistes mallorquins) No hi ha per a fugir-te'n les ganes? Pot demostrar interès la joventut?.

No creim que a "qualsevol esport que contàs amb un número d'instal·lacions paregut al que té el tennis sortissin figures a balquena". El futbol té totes les instal·lacions que necessita, tot jove que el vol practicar ho pot fer sense cap difi-

cultat, se li donen facilitats, no li costa un "duro", pot començar d'aleví, se l'entrenarà i podrà jugar fins a l'hora del "retiro" allà pels trenta-cinc anys. La planificació existent en el futbol es envejada per qualsevol practicant de qualsevol altre esport, i que noltros sapiguem no surten figures a balquena.

No sabem si podem esperar que surti un Borj, pensam que és lo de menys però la poca joventut que s'hi dedica demostra prou interès per el tennis.

L'única promoció que ha existit en aquest poble des de temps endarrera ha estat l'organització de tornejos (ara a 600 pts. la inscripció), darrerament en mans privades i ves a sobre fins quan. El poble té una única pista que, inexplicablement, està deixada de la mà de Déu; no servirà de res cercar culpes però si l'Ajuntament volgués, es pagaria en part la necessitat d'unes quantes pistes municipals. L'Escolar podria fer qualque cosa al respecte però de moment seguim amb un club esportiu amb un sol esport.

T. X. VIVES NEBOT.

CRISTO VIVE. SI, !VIVE!

Este escrito tiene por objeto manifestar nuestro total desacuerdo con el, anteriormente publicado, de Mateu Gili, bajo el título "Cristo vive", que a juzgar por lo que dice, es totalmente peyorativo, ya que lo que pretende es desmitificar a ese Jesús que dice "nos han pintado" con lo cual estamos de acuerdo, pero cae en el lamentable error de "pintar otro, igualmente irreal, Jesús", con una descripción de rasgos físicos y morales totalmente prejuiciosa. No nos extraña que en medio de esta barahúnda de "retratos", Mateu no sea capaz de distinguir entre el Cristo tradicional de la "iglesia oficial", el otro que surge de su imaginación mal enfocada y el real, histórico Jesús de Nazareth, el Señor al cual adora la comunidad cristiana bíblica en todo lugar de la tierra donde se reúna.

Sentimos, como adoradores de ese Jesús, la obligación de expresar ciertos puntos, ya que el anterior escrito de Mateu es tan sólo unas líneas confusas, por cuanto parte de unas presuposiciones y comete errores de metodología en el análisis histórico de la persona de Jesús.

Aclararemos esto en tres puntos:

1º - Dice bien que la Biblia no es un manual de historia tal como la entendemos, pero esto no dice nada en contra de la veracidad de la historia parcial que comenta en cada caso. Si hay dudas al respecto, remitiremos a Mateu, y a los lectores, a los datos arqueológicos, el trabajo de campo y el análisis de textos de que los libros de la Biblia han sido objeto, por investigadores de distintas convicciones en el aspecto religioso. Afirmamos, y no gratuitamente, que no existe controversia entre línea alguna de los 66 libros que componen la Biblia y la historia secular paralela. Esto es así porque el Dios de los libros bíblicos es el Dios que rige la historia, pese a quien pese.

2º - En cuanto que cuestiona la información aportada por los autores de los evangelios, arguyendo que no es fiable, como dato histórico, pues está planteada para "consolidar la fe", en sus propias palabras.

Este escepticismo es injustificable, ya que no es el resultado de la investigación histórica, sino más bien de unos presupuestos filosóficos naturalistas. Es cierto que los evangelios no pretenden ser una biografía de Jesús, que todos ellos están escritos bajo el punto de vista de la fe de sus

autores en Jesús y para conducir a los lectores a esa misma fe. Pero esto sólo demuestra que no eran neutrales ante la persona de Jesús, lo cual no es lo mismo que aseverar que sus narraciones de los hechos no fueran fieles a la realidad. Reseñemos que en toda historia se presupone una interpretación particular a su lectura y esto es así por cuanto no existe la historia pura, por cuanto tampoco existe la objetividad total. Así pues que toda la historia conlleve un punto de vista no hace de los hechos que narra, que pierdan su valor.

3º - La conclusión de que Jesús era un zelote o un guerrillero. El final del escrito de Mateu muestra la misma inconsistencia que su comienzo, revelando una falta total de comprensión del relato evangélico, que dudamos haya leído con detenimiento, demostrando su mala información en este tema, que tan sólo confunde a quien, a su vez, no es té informado.

Cuando se analiza el contexto histórico de Jesús, su conducta, sólo se puede observar que fue el hombre más manso que haya existido, con una sujeción a la ley manifestada en su momento, de un lado la casta sacerdotal judía, del otro el romano invasor, que se puede resumir bien su comportamiento en el famoso aforismo por él pronunciado: "Dad a Dios lo que es de Dios y a César lo que es de César". De donde se puede sacar Mateu desobediencia y resistencia armada al poder establecido, esto no lo sabemos, señores lectores. Es tan sólo mala información a la hora de escribir sin tener en cuenta las consecuencias.

Cuando nos enfrentamos con el Jesús histórico, y les invitamos a todos a que lo hagan a través del libro-documento, la Biblia, y leemos acerca de lo que decía de sí mismo, nos vemos confrontados con el personaje más singular de la historia de todos los tiempos. Sus palabras no nos dejan opción frente a su persona, podemos pensar que era Dios, en sus propias palabras, o que era un gran embustero, pero nunca permanecer indiferentes. Si era un mentiroso, quizás alguien puede acla-

rar nuestras dudas, porque ¿cómo se las arregló?:

- Para nacer en Belén, según estaba profetizado por el profeta Miqueas (capítulo 5, versículo 2) 750 años antes de nacer.

- Para convencer al profeta Isaías, 700 años antes, para que predijera con detalles precisos, su vida en la tierra. (Is. 7,9; 53)

- Para que el autor del salmo 22 describiera el método por el cual lo ejecutarían los romanos, muchos siglos antes de que los romanos introdujeran la muerte de cruz.

- Para persuadir a dos ladrones a morir a ambos lados de El, y a un rico para prestarle tumba. (Is. 53,9-12)

- Para que lo vendieran por treinta piezas de plata. (Zac. 11, 2)

- Lo mejor de todo, para resucitar al tercer día, convencer a más de 500 testigos de su resurrección, para que, a costa de sus vidas, predicasen que en Su nombre hay salvación.

Creemos que Jesús era lo que dijo ser porque se necesita más fe para creer lo contrario que para aceptarlo como el Hijo de Dios encarnado. Tú, lector amigo, puedes creer lo que quieras, pero te pedimos que, al menos seas consecuente en la forma de analizar los hechos que te conducirán a una u otra fe sólo que hay una fe para salvación en Jesús y otra para muerte. Tú decides.

Margarita Moll
José M. Amador

NOTA DE LA REDACCIÓN

Dos mots a propòsit d'una repolsa d'En Salvador Moll als qui feim Cap Vermell i publicada el mes passat.

Lo primer que se mos ocorre davant la passada que mos dóna En Salvador Moll, és agrair-li la deferència que té de llegir-nos i el fet de que no li resulti indiferent el que es diu a la nostra publicació. Ja és important, ja...

Tampoc noltros volem entrar en polèmiques i estam convençuts, també, de que, efectivament, tots mos coneixem i no cal fer presentacions de cap mena.

No mos dol si mos estiren les orelles quan mos equivocam. No mos creim perfectes i pensam que més de dues vegades hi ha hagut motiu, i seguirà havent-n'hi, perquè se mos cridàs al ordre. Ara bé, no cada vegada que no s'està d'acord amb noltros hem de pensar que anam equivocats, ni maldament sigui el Senyor Batle aquell qui discrepa del nostros punts de vista.

Noltros no mos inventam res. Quan encetam un tema, és perquè aquell tema està en el carrer. Mos limitam a recollir les coses que passen. I, en definitiva, no creim que per a cercar l'informació haguem d'acudir necessàriament a l'Ajuntament car que noltros no som el butlletí d'informació municipal.

Una vegada més, i ja ho havíem fet abans, hem de recordar que "Cap Vermell" no té res que veure amb el grup que va organitzar les Festes del Carme, malgrat algunes persones participin en una i altra cosa. Per tant no podem admetre que se mos pagui si factura ni se mos retreguin uns doblers invertits en festes. Però hi ha més, i és que trobam que l'Ajuntament, ni a noltros ni a ningú, no ha de tirar per la cara el que ha fet en aquest sentit. En últim cas, seria molt esclaridor que, de la mateixa manera que hom ha pogut sobre el que havien costat les Festes del Carme, s'airejàs el que costaren les de S. Roc.

Noltros sí que podem, i ho farem, criticar aquelles iniciatives que no mos agradin, al mateix temps que continuarem oberts a totes les opinions que venguin a enriquir aquesta publicació, sigui la que sigui la seva procedència.

Per últim, volem agrair al Senyor Batle la deferència d'haver-nos fet arribar l'escrit de referència, inclús abans que als seus companys de Consistori.

EL GUERNICA

Ja tenim el "Guernica" penjat a un palau de Madrid. Penjat i ben penjat. Punt i apart.

Ja podem descansar tranquils. Encreuar els braços i deixar que la roda redoli. Tot el ministeri de cultura eixampla la boca amb un somriure de satisfacció. El País Basc, concretament Guernica, guarda els morts i els records de l'horror que inspirà l'obra, Madrid guarda el quadre. Tot una al·legoria.

S'ha recuperat un quadre que mai havíem d'haver perdut. S'ha recuperat un quadre, una obra d'art, d'un gran valor artístic, però, també, un quadre d'un simbolisme insòlit.

Hi ha hagut molts de cants, moltes campanes enlaire, s'han dit moltes frases refetes -refetes sí, pronunciades pels mateixos llavis que les havien dit amb sentit oposat-, moltes al·lèluies entonades pels destres en menjar peix sense banyar-se el cul, moltes enhorabones, molt de rebumbori. Moltes orelles s'han eixamplat per escoltar lloances per la recuperació del quadre, quadre que fou reivindicat per molts d'espanyols molt més demòcrates que els que, ara, volen apuntar-se el mèrit de la recuperació.

Cal celebrar l'arribada del "Guernica" al nostre estat, i cal celebrar-ho com se mereix, no només perquè és la recuperació d'un símbol excepcional, no només perquè és l'obra excepcional d'un pintor genial, no només pel seu valor, també excepcional, sinó perquè ens recorda un fet històric que mai hauria de tenir repetició.

Però, a partir d'aquí, dir que la nostra desvalguda situació cultural ha estat dins un espai de normalització, dir que la recuperació del "Guernica" posa fi a la situació de desemparament cultural que patim, és un cant de sirena per confondre-nos, és un desver

gonyiment i cinisme monstruosos, que ens diu lo bregats que estan certs polítics en donar-nos gat per llebre.

I, botons per mostra, per les nostres contradetes, en tenim un sac ple. Sense "Guernica" o amb "Guernica" seguim barrejant dins una política cultural bofrascosa que no troba -o no vol trobar- el cop de timó que ens faci capejar el temporal. La cultura segueix essent la gran desemparada.

Se canta, se crida, s'escaïna, però no se fa s'ou. L'eclosió cultural que s'esperava ha estat una llavor borda, que no dona fruit. I és que els polítics, els partits polítics inclosos, fan la seva política cultural, però no la POLITICA CULTURAL, amb majúscules, que tots esperàvem, que el poble espera i necessita.

L'arribada del "Guernica" ens pot servir de punt de partida per una nova reflexió entorn a nous plantejaments culturals, deslligats de tota intencionalitat política. No ens enganyem, l'hora dels desencants ha acabat, hem arribat a l'hora de comprendre que s'ha de seguir lluitant per aconseguir que els nostres somnis culturals deixin d'esser aquesta aventura utòpica en que els mos converteixen els polítics.

Saludem amb esperança l'arribada del "Guernica".

Hem fet aquest número:

Joan Nebot	Pep Terrasa
Mari-Germa Melis	Maria Vives
Joana Colom	Joan M. Rosa
Jaume Fuster	Pepeta Bestard
Biel Pérez	Mateu Gili
Toni Garau	Margalida Rexach
Ani Muñoz	Angel López
Pere Orpí	
Mariac. deà Carme Fuster	

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera-Cala Rajada
Octubre 1981
Carrer d'es Port, 43, CAPDEPERA
Dipòsit legal: P.M. 497/80

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

La notícia ha arribat a tres cases del nostre poble amb el començament del curs. L'escola hi ha un director nou. Efectivament EN MIQUEL RESELLÓ, llubiner, carregat d'illes, projectes, i comunicació. Escoltem

Fa cinc o sis anys que em dedic a l'educació, vaig començar a un col·legi privat, estava en el col·legi Sant Pere. Vaig muntar allà el Cicle Inicial i la Primera Etapa; allà on era abans el Seminari. Vaig estar dos anys allà, després vaig fer oposicions i me'n vaig anar a Sencelles, vaig estar un any a Sencelles com a provisional; ara he estat dos anys a Son Ximelès (Sa Vileta) i allà hem fet el Cicle Inicial. Lo que enguany s'ha començat a fer pertot d'una manera oficial allà ho fem en pla experimental durant dos anys. L'experiència ha estat fabulosa, inclús vam confeccionar un dossier, erem deu professors que ho fem, perquè allò és un centre molt gran, i a final de curs demanarem comissió de servei per quedar aquests deu professors allà seguint l'experiència vist que enguany s'havia de començar oficial. El resultat va ser que aquest dossier ni tan sols va arribar a la Delegació de aquí. Dels deu sis varen passar a definitius i varen escampar cap a altres col·legis. No ha quedat més remei que tornar a organitzar altra vegada el curs Inicial de bell nou. El problema de haver de començar cada any és greu. Cada any et canvien fins que ets definitiu, som funcionaris, i quan ets definitiu canvies voluntàriament. El problema de la continuïtat és el gran problema, i aquest és el problema del centre de Capdepera; mentre no aconseguim una majoria estable de quinze mestres no pot tenir un funcionament de continuïtat perquè cada any es canviarà més de la mitat de la plantilla.

¿COM AIXI HAS VENUT A RECLAR AQUI?

¿NO IGNORAVES LA FAMA DEL CENTRE?

A mi, com a la majoria dels definitius, m'havien enviat a Eivissa. Vam fer una sèrie de pressions per no anar-hi, perquè és un absurd que els eivissencs haguin de venir a fer escola aquí i nosaltres haguem de anar allà. Jo havia d'anar a Sant Antoni Abat, però en el concurs definitiu vaig venir destinat aquí. I tot aquest estiu, quan se sabia que venia aquí, la gent et posava un cap... el posava blau. I, vist des d'aquí, tampoc no és tant; lo que passa és que hi ha hagut unes circumstàncies que ho han agravat. Si un de Palma ve destinat aquí això ja és una cir-

cunstància que el predisposa malament, després les circumstàncies que s'han trobat aquí en quan a organització, personal, etc., encara ha fet agravar més aquesta opinió negativa de Capdepera. En aquest moment la mala fama del centre de Capdepera és impressionant.

¿I VIST D'APROP?

No és tant com diuen. Jo conec un parell de centres problemàtics i hi ha poc. Si jo compar això amb Son Ximelès en quan a pares i en quan a infants allà és més problemàtic. Allò és una barriada i els problemes són molt més greus que aquí. Estic ben convençut de que aquest no és un col·legi de problemes, això és un col·legi que s'ha d'organitzar, que s'ha de partir d'abaix, de zero, com si fos un col·legi nou, però problemàtic en sí no ho és. Lo que passa és que en els pobles, a vegades, es van estabi-

lit,ant una sèrie de persones en quan a professorat que cada una es munta el seu negociet o la seva mamella endemés de l'escola, i l'escola es converteix a vegades en la segona ocupació, no en la primera. Això és un problema a nivell de tots els pobles; un té la corresponsalia d'un banc, l'altre d'una companyia de seguros, l'altre té una botiga, l'altre una gestoria... Ara, hem de pensar que està justificat perquè quan jo vaig començar a fer escola guanyava

setze mil vuitcentes set pessetes, això fa quatre anys; un pare devia guanyar vint i una o vint i dues mil pessetes; això explica en part que molta gent s'hagi aficat en altres negocis. Crec que el mestre hauria de ser una persona protegida, ajudada de tothom perquè estàs content fent la seva feina. Aquí els pàrvuls se estan queixant perquè encara no tenen el pressupost anual aprovat; el mestre sempre fa feina en unes condicions ingrates. L'al·lot passa quatre hores aquí dedins i les altres vint les passa vivint un altra ambient totalment en contra de lo que ha viscut aquí dedins; feim retxes dins l'aigua... televisió, carrer, família, etc. En aquest moment jo em demanaria ¿qui és que ajuda a fer una bona feina d'escola? ¿Qui? ¿Els pares? ¿La societat?

DESPRES D'AQUESTA PRIMERA ANALISI, ¿HEU FIXAT JA UNS PRIMERS OBJECTIUS?

Lo primer que hem fet ha estat elegir el Consell de Direcció, que és l'òrgan col·legial superior. Aquestes catorze persones són les que han de dur el Centre. La missió del Director és coordinar lo que es fadi dins el Centre. Una persona tota sola no pot fer res. Ara ja hi ha constituïda la Junta Directiva i la Junta Econòmica. Una de les missions del Consell de Direcció és fer uns objectius generals del Centre. Aquest objectius es passen al claustre i aquest és el que els ha de posar en pràctica. Dia vint d'octubre tendrem una reunió per parlar d'aquests objectius.

¿Què necessita el Centre de Capdepera tenint en compte el lloc, les circumstàncies, la cultura, etc.? Es necessita que siguin molt concrets a fi de que a final de curs nos poguem tornar a reunir i revisem allò que nos havíem proposat. Ara tenim el perill de posar-nos massa objectius i quedar a mitjan camí. Jo particularment havia pensat una sèrie d'objectius que jo proposaré al Consell de Direcció. És important que els pares com a pares pensin unes coses i després entre tots concretarem.

Primer, jo pens que un objectiu general del Centre ha de esser atendre

l'alumne com a individu; un professorat no es pot limitar a donar classes als trenta alumnes que té a la classe sinó que s'ha d'estudiar al·lot per al·lot: com està de coneixements, com és la seva família, quina recuperació necessita, etc.; això ha de ser un objectiu bàsic de Centre. Cuidar-nos de cada al·lot, sobre quins problemes té cada al·lot.

Després vendria un segon pas, que seria detectar aquells infants que tenen deficiències mentals; no es tracta de subnormals, però hi ha un cert número d'infants límit, amb un coeficient mental de setanta, infants que duran la EGB normal si els dediques molta atenció: que necessiten qualcu especialitzat que els miri i mos orienti.

En acabar el curs es important sobre quines necessitats tenim en el Centre: enlloc de demanar un professor més o crear una altra aula de pàrvuls, a lo millor necessitam una aula de educació especial; ho hem de sobre. En això el professorat no està preparat, hem de ser clars. Lo que s'ha fet fins ara... moltes vegades les aules d'educació especial es converteixen en un zoològic: al·lots que molesten, que no els poden aguantar, el mestre l'aparta i quan acaba la paciència

el treu defora; i quan hi ha una aula d'educació especial li afica dedins. I la pobra persona que se'n cuida de l'aula fa de tot menys educació especial, els guarda. Hi ha poques aules que funcionin, però les que funcionen encara tenen els al·lots que no toca. Jo en aquest moment no dic que aquí hi haguí al·lots de educació especial, sinó que aquests al·lots que diuen els professors que són especials, que són tal o que són qual, s'ha de sobre realment que són. Si feim aquesta educació individu per individu ho podem conseguir i ho podem fer.

També és important atendre la recuperació de l'infant. A vegades els professors mos fixam més en acabar el programa, acabar el curs, dur el mateix ritme de l'any passat i no en respectar el ritme de l'al·lot no oblidant que hem de alcançar uns nivells, perquè l'al·lot haurà de passar al BUP o a la Professional. Ara, aquí no podem pretenir arribar a uns nivells de col·legis que han preparat tot un sistema des de fa molts d'anys.

Hem de cercar un nivell mitjà. Però amo els professors ja hem parlat de posar un especial interès en la recuperació de l'al.lot. Me'm si podem recuperar tot aquest fracàs escolar, aquests al.lots, n'hi ha una mala fi, que tenen 13 o 14 anys i estan a sext.

HI HA AL.LOTS QUE SURTEN QUASI ANALFABETS...

Això no aquí, sinó a totes les escoles estatals. La gent que no pot anar a la privada queda a l'escola estatal i et trobes amb al.lots que acaben octau, bé acaben els catorze anys, se'n van amb el certificat d'escolaritat i... hem de ser ben clars: el certificat d'escolaritat diu que tú has assistit i no has estat capaç de treure res; no m'atrevesc a dir un certificat de pur o beneit, però és així; encara sort que no ho entenen, però els ho hem d'explicar, perquè el certificat només diu que han assistit vuit anys aquí i res més. No pot ésser que tios normals, sans, només treguin cinc o sis graduats escolars pel juny. Falta tractar-los individualment. No només a nivell de coneixements, també a nivell de diàleg, participació; pas sius totalment... veuen el professor que està com a damunt una tarima, pareix un déu al que casi no s'atrevei-

mos diguin com volen que arribin els al.lots allà i així noltros tenguem uns criteris d'actuació.

Un altre objectiu seria cuidar el Cicle Inicial i especialment els pàrvuls. Muntar dues aules de parvularis ben muntades: en quan a material, atenció, aules, etc. de manera que quan l'any que ve arribin dues mestres noves (perquè les d'enguany són provisionals) es troben un parvulari ben muntat. Els pàrvuls necessiten molt de material: jocs pedagògics, fitxes, material preparat... més que els altres. I podem donar gràcies perquè enguany dues especialistes en pàrvuls. A lo millor l'any que ve mos arriben dues professores que són mestres normals però no són especialistes en pàrvuls. Inclús tenim ganes de fer un departament de pàrvuls on hi seran elles dues i tots els professors que mos hi volguem apuntar perquè la majoria de professors no en tenim ni idea dels pàrvuls, ja que els primers especialistes ara han començat a sortir. Si començam bé el parvulari els primers van bé. Ara mateix tenim un problema a primer perquè hi ha sis nivells a un mateix primer; imaginau-vos com en podem sortir. També tenim previst coordinar-ho amb el parvulari de ca les monges i amb el de Cala Rajada.

¿I AMB ELS AL.LOTS DE CALA RAJADA?

A la llarga hi arribarà a haver-hi un centre. La coordinació hi ha de ser a tots els nivells. Jo visc amb el mestre que fa el tercer a Cala Rajada; En Jaume, i amb N'Andreu també mos coneixem molt i la programació la farem a tots els nivells: parvulari i cicle inicial. Inclús hem parlat de que ells venguin a dinar a Capdepera i així de la una a les tres podem parlar de moltes coses. Això ho farem prest.

Un altre objectiu és que el Col·legi a final de curs quedi ben equipat de materials: material pedagògic, audiovisuals, muntatges, etc. Casi segurament que a final de curs mos quedarem sense un duro, fins i tot amb dèficit, però hem de muntar lo més bàsic d'aquest col·legi. Aquí s'ha anat gastant d'acord amb els gastos que sorgeixen: avui hem de menester deu mil folis, idò deu mil folis; demà un compàs, un compàs... Això no se pot dur d'aquesta manera. Lo que s'ha de fer es reunir la Junta Econòmica i fer una planificació. Ara cada professor em fa una llista de les necessitats de la seva aula; quan ho tenguim tot farem partides: un tant per aula, un tant per departament, un tant per secretaria, un tant per gabinet d'orien-

xen a consultar. Jo, per exemple, entr a dins una classe i són capaços d'aixecar-se... perquè som el director... Volem fer una escola democràtica, uns al.lots que sàpiguen participar; els hem acostumat a força de lleya i és lògic que no en sàpiguen més, però és hora de començar a canviar. Insistesc en que em vull dedicar molt de veres als d'octau a fi de que surtin ben orientats. Volem fer un gabinet d'orientació amb mestres del Centre i altres persones que mos ajudin. Els al.lots en sortir han de conèixer les possibilitats que tenen. Prest visitarem l'Institut d'Artà i l'Escola de Formació Professional perquè

tació, etc., i després es reparteix, es fa un pressupost i llavors es comença a gastar. S'ha de fer una previsió i si s'ha de quedar a deure s'hi queda. Tots els professors han de sebre quin material hi ha aquí, perquè ara tú només saps lo que hi ha dins la teva aula.

També vull conseguir que els departaments funcionin: que el professor de matemàtiques sàpiga lo que es fa a 1, 2, 3, 4 i 5; que hi hagui una programació escalonada; que el professor de primer sàpiga on ha d'arribar. Fins ara "cada maestrillo con su librillo": la teva aula, els teus al.lotets i el teu llibret. Avui en dia això no pot seguir així, però és que els mateixos mestres no en sabem, no estam acostumats a fer feina en equip; pareix que estam empegats de que un altre mestre sàpiga com tu puntues, com fas els exàmens, com expliques; no en sabem. Jo puc dir que vaig acabar el magisteri, tenia vint anys, i jo no sabia ensenyar a llegir i escriure a un al.lot. Tens catorza assignatures i estàs totalment desfasat; entres dins una escola i et vas formant tot sol, i si no tens inquietud per connectar amb els altres et quedes estancat. Deim que els al.lots no saben fer assemblees, però és que noltros tampoc en sabem. Et trobes amb gent que: "Ca! això no anirà bé..." i "sempre ho hem fet així...", "deixa fer els llibres..."

En aquest moment només hi ha un tipus de pedagogia dins tota l'educació, aquí i en els col.legis privats, i és la pedagogia de llibres. A començament de curs se compren uns llibres i se segueixen des de la primera lliçó fins a la darrera, les activitats del llibre, tot, tot, del llibre; és l'única pedagogia que hi ha; som ben franc, fa pena haver-ho de dir, però és així. Jo prohibiria tots els llibres, tots; ni primer, ni segón, ni octau ni res. A començament del curs distribuïria els cursos i reuniria, per exemple, tots els mestres de matemàtiques: a primer ¿què hem de veure? Això; idò que s'espavili cada professor, que miri totes les editorials que hi ha i cerqui el material adequat a aquells alumnes; perquè ¿com pot esser que jo escrigui a una editorial que no ha vist mai un al.lot de cent quilòmetres enfora, ni tenen idea de com és un al.lot de Capdepera? Un al.lot de Capdepera ha de estudiar la alzina, no ha de estudiar "el abeto". I els llibres fan això. I el professor, o perquè sempre o ha fet així, o perquè no en sap més... tots, però

¿eh?, ho feim tots: agafam el llibre i el seguim; i no té gens de relació amb la vida de l'al.lot, lo que enrevolta l'al.lot. En quan a estudiar socials, per exemple, ¿què han de estudiar de les comarques d'Espanya si no saben el nom de les possessions que hi ha a Capdepera? L'al.lot s'ho aprèn de memòria, no en té ni idea i va a passar el curs; i noltros l'entretenim... Es una pedagogia de llibre.

L'altre objectiu es aconseguir acostar els pares al centre. A mi m'agradaria que aquest col.légi pogués baixar de nivell, està massa amunt. Pujar aquí dalt, endemés de que les mares arriben fent els tres alens, pareix que van a xerrar a la guàrdia civil, estan com a asustats. Acostar els pares a l'escola és molt bàsic. Els pares tenen por de venir a xerrar, i això entre l'Associació de pares i el Professorat hem d'intentar llevar-ho. ¿Com? A través d'una informació clara i senzilla que la puguin entendre: cartes, assemblea, reunions, lo que sigui, però intentar a poc a poc acostar els pares a l'escola. Això no ha d'esser un corral on només hi eaben els al.lots i mestres. Tothom ha de sebre que això és seu, de tots, és del poble això. Noltros hauríem de ser uns professionals que estan al servei dels intants, dels pares.

UN PENSA QUE AQUESTS OBJECTIUS NO ES PODEN CUMPLIR EN UN TRIMESTRE, NI TAN SOLS AMB UN CURS, I NOLTROS MOS DEMANAM: ¿QUIN TEMPS HI AGUANTARAN AQUI ELS QUI CERQUEN AQUESTS OBJECTIUS?

Això és una feina continuada. Mirau, a nivell de Delegada i d'Inspecció se cercava una solució per aquesta escola. Se cercava una persona que pogués esser el director d'aquí. A mi em parlaren de esser el director el vespre abans de venir aquí i em va caure com una gerra d'aigua fresca a damunt. Tenc 27 anys i aficar-me a director d'un cen-

tre de 21 unitats, amb problemes, amb un menjador que du problemes i temps... Jo, la veritat, venia aquí i no sabia quin temps estaria, però lo més lògic era que hi estigués un any. Ara, havent posat en marxa tot això, ja me plantejat que case segur, a no ser que passàs una cosa extraordinària, quedar més temps. Jo som director per aquest curs, fins dia 31 d'agost del 82. L'any que ve l'estatut de centres preveu que se nomenaran el cos de directors; per tant, el qui vulgui esser el director d'aquí o d'una altra escola s'haurà de presentar per a esser elegit director.

Jo no sé això com anirà, si l'any que ve un senyor que té mèrits i es presenta a director li faran a ell. Lo que jo pens és que tant si som jo com si és un altre s'ha de tenir continuïtat. I lo que s'hauria de lograr a llarg plaç és que venguin aquí mestres d'Artà, Sant Llorenç i Son Servera (perquè aquí hi ha pocs mestres) com a definitius. Jo crec que dels vuit que hem vengut definitius emguany devers la mitat quedaran un altre any com a mínim. Jo al manco quedaré un altre curs.

IDO EN EL JUNY JA ET DEMANAREM SI ET PRESENTES A DIRECTOR, GRACIES.

COLLABORACIONS

Materials per a la nostra història

1868, !! VISCA LA REVOLUCIÓ !!

Els efectes revulsius de la Revolució de 1868 ja s'havien neutralitzat l'any 1879. El poder civil i eclesiàstic estaven col·laborant i ajudant-se en el control de les noves mentalitats. A finals de segle, l'únic poble de Mallorca on seguia essent possible la convivència dins una pluralitat era Capdepera; i això vol dir que aquí gaudíem de molta tolerància, perquè de qüestions religioses sempre ha fet molt mal discutir-ne.

Per comprendre l'actitud del gabellí davant el fet religiós hauríem de poder respondre a una qüestió: ¿Funciona va el poder civil (polític i econòmic) independent del poder eclesiàstic? Unes afirmacions de D. Josep Jiménez Lozano ajudaran a comprendre el sentit de la pregunta: "Al marge de la vivència religiosa no hi ha possibilitat d'una política laica. Les nostres guerres han estat divines i la nostra vida pública ha estat de manera constant invadida pel clericalisme o per l'anticlericalisme. Els espanyols seguim vivint dins una societat sacralitzada, herència de les societats sacralis mora i judaica amb les que haguérem de conviure".

La lenta substitució de l'Antic Règim senyorial per un Règim Burgès (es necessitarà tot el segle XIX i un bon tros del XX) vengué de la mà dels liberals, després dels progressistes. El programa polític dels nostres liberals i les seves lluites anaven encaminades a esser un poc més independents; plantejaven, per exemple: 1/ Conseguir un municipi independent d'Artà; significa va una política pròpia, dispondre d'un

control administratiu i fugir de la tutela artanenca. 2/ Una independència econòmica a nivell de família, o sigui disposar de la suficient terra en propietat com per poder-hi viure. 3/ Reduir la feixuga càrrega dels impostos. 4/ Combatre l'ignorància. D. Toni Ferrer, fill de D. Sebastià, va esser devers 1850 el primer mestre amb títol oficial que tenguérem. Totes les noves qüestions ajudaven a "obrir el cap" dels capdeperins; a que les noves actituds fossin cada vegada més pròpies.

Me pareix que els nostres liberals i progressistes no eren anticlericals, i que tampoc va esser possible realitzar una política clerical. La raó és que per fer-la el clero necessitava l'ajuda del poder polític i econòmic (propietaris de terres) i aquí aquest poder estava molt repartit i, per aquest motiu, era poc influent.

Si els progressistes feren la necessària desamortització, pareix que tenien la comprensió del partit moderat (conservador). Així es comprèn que als pocs anys d'haver-se negat D. Sebastià

a pagar el deume, també deixassin de fer-ho els altres contribuents.

Després de la Revolució de 1868, segons un gabellí de finals de segle, terribles sembatudes han fet minvar l'antiga i ardent fe del poble. Entre els anys 1868 i 1874, va tenir lloc una gran difusió oral i escrita del pensament; es remogueren moltes consciències i es visqueren anys de molta eufòria política. Les preocupacions de la gent (imposts, quintes, etc.) es polititzaren; les qüestions polítiques i econòmiques desplaçaren les religioses.

L'abandó de les pràctiques religioses anar augmentant fins que vengué el vicari D. Gabriel Artigues. A una carta enviada al Sr. Bisbe amb data 11-X-1888 conta: "Es coneguda per tota l'illa la irreligiositat d'aquest poble; els que el coneixen troben cada vegada

més difícil la seva curació. S'han organitzat missions i han canviat vicaris i, així i tot, el mal ha anat empitjorant. Quan vaig venir (feia dos mesos) la desolació i la misèria eren més grosses de lo que deien; jo crec que els diumenges no van a missa una de cada sis persones i la freqüència dels sagraments era i és una cosa que fa por. Basta dir que, fins fa un parell de dies, just s'havien atracat a combregar dues persones i era perquè es volien casar; ella no havia rebut, encara, la primera comunió".

El qualificatiu de irreligiosa, és a dir, de falta de sentiment religiós a la gent del segle XIX no el consider just; si fos veritat, no s'hagués donat el fenomen evangelista (protestant espiritista i altres passions.

Pep Terrassa

JESÚS ¿ DE NATZARET?

A l'Evangelí Natanael demana a Felip: "¿Pot sortir res de bo de Natzaret?" (Jn. 1, 46). L'Evangelí de Mateu diu que Jesús va néixer a Betlem de Judà en compliment d'unes profecies del profeta Miquees, però ben aviat, al tornar d'Egipte, el seu pare el se'n va dur a Natzaret.

Els tres evangelis primers (Marc, Lluc, Mateu) situen pràcticament tota la vida de Jesús a Galilea; Ell va a Jerusalem tan sols a la fi de la seva vida i allà sofreix la passió. Que els evangelis diguin que Jesús fou un galileu de Natzaret és una clara opció humana i de classe, per dues raons:

- La Galilea no se sometia a les lleis de la teocràcia jueva centralitzada a Jerusalem. Per exemple, els galileus mai pagaren l'impost del temple; això encenia l'odi de la societat interessada, dels bons jueus de Jerusalem. Els galileus estaven religiosa i socialment marginats. Un galileu per anar a Jerusalem havia de ser molt valent perquè allà era culpable de tot i ben aviat la justícia l'agafava pres.

- La Galilea era la pàtria i el refugi dels zelotes o guerrillers contra l'invasor romà, que per aquest motiu mai tengué un control efectiu d'aquesta terra. La geografia era molt favorable a la guerrilla.

L'Evangelí de Mateu (Mt. 2, 23) diu que Sant Josep dugué Jesús a Natzaret perquè, segons els profetes, aquest seria anomenat el Natzarè. Bé, aquí hi

ha una insinuació, un joc de paraules. Natzarè, que ve de l'hebreu nazir, no vol dir tan sols "de Natzaret", sinó també "sant" o "separat". Aquesta era una tradició popular d'homos que es dedicaven tan sols a Déu: no es podien tallar els cabells, anaven ambullants per els pobles parlant de la venguda del Reine de Déu, exorcitzant els qui consideraven posseïts del dimoni (Números 6, 1-21).

Després de la mort de Jesús, d'aquest messies executat a la creu, els seus seguidors dins el món jueu son anomenats galileus o natzarens. Posteriorment són anomenats cristians dins el món pagà.

Que Jesús fos, o hagués de ser un natzarè, això defineix molt bé la seva forma de vida i la seva manera de treballar. Ell no fou un beato de portes

endins i el cap acalat, com els fari-seus; sinó que fou més que els profetes, que eren els revolucionaris obstinats. Els profetes lluiten per la justícia de Déu en aquest món.

Jo crec que la seva opció humana és molt important. El Jesús de l'Evangel·li no es mou dins l'àmbit santíssim de la religió. Però fa una decidida opció humana per la base. Ell està amb els qui lluiten contra l'opressió

de l'homo contra l'homo, amb tots els que volen poder determinar lliurement el seu futur, amb els que no es conformen. La vertadera interpel·lació del Regne de Déu és la seva justícia per a aquest món. Perquè el profetisme, la creativitat, l'esperit de renovació estan a la base; a dalt hi està la justificació interessada, que és engany.

Mateu Gili

coverbos i rondaies

Pere Orpf Ferrer

Es gegant d'es Cap Vermell

Altres temps, devers es Cap Vermell, hi capllevava un gegantot que tenia mals arrambatges ferm. Era molt afectat de menjar carn, i sobretot carn humana. S'havia ensenyorit de tota sa garriga d'aquell redol, des de sa punta d'es Cap Vermell fins an es Puig de Son Vador, passant p'es Puig Negre i Sa Tortuga, i des d'es torrent de Canyamel fins a sa Font de Sa Cala.

Se passava tot lo sant dia caçant llebres i conis, que aleshores encara n'hi havia molts, però alerta que no s'hi acostàs cap caçador a fer-li sa competència, perque no se'n cantaven pus galls ni gallines: acabava ets alens dins sa panxa disforja de afamegada d'es gegant.

A ses cases de Sa Torre hi havia un pastor molt agosarat i més viu que una centella, que només anava endarrer d'anar a pasturar ses auveies dins sa garriga d'es gegant, encara que l'amo l'hagués privat d'acostar-s'hi.

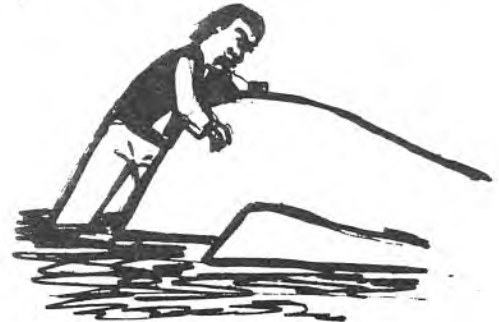
A la fi un dia se revestí de coratge i volgué fer sa prova. Se'n menà sa guarda allà deçà es torrent, i ses auveies, que anaven ben primes de panxa, al punt se posaren com unes xeremies. Com estigueren ben redones, es pastor les se'n tornà menar cap a ses cases, i va anar ben alerta a dir a l'amo que les hagués duites a pasturar dins es dominis d'es gegant.

El sendemà tornà fer dos reals de lo mateix, i ses auveies tornaren pegar una panxada de prondstic.

Tan llépol en va quedar, que es tercer dia hi torna. Quan sa guarda ja començava a estar bé de panxa, cop en sec se posa a fer brusca. Es pastor mira per allà a veure si trobava cap redossa per amagar-s'hi, i darrera una mata

grossa afina es forat d'una cova. S'hi afica amb tota sa guarda per esperar que s'aturàs de ploure, pero com més anava més reprenia.

¿Què me'n direu? Ell al punt sent renou de passes, i var esser es gegant que s'entregava manades fetes a cercar refugi dins aquella mateixa cova, on hi tenia es cau.

-- "¿Així va això? -digué es gegant com me veu tota aquella invasió- ¿Com t'has atrevit a posar es peus dins sa meva barquera? Jo t'assegur que et sortirà car, perque entre tu i sa guarda tendré menjar a voler per tota sa setmana".

No vos penseu que es pastor s'assustàs gens ni mica quan se va veure es gegantot davant i el sentí parlar d'aquella manera. Per donar temps an es temps i mentrestant porer trobar qual que enginy per desfer-se d'aquells trumfos, diu an es gegant:

-- "Mirau: jo fins ara he passat molta rusca i només tenc sa pell i ets ossos. En lloc de menjar-me tot d'una, vos convendria esperar un parei de dies i entretant me podrieu engreixar, a veure si me pujen una mica ses popes. Per començar, podriem torrar una auveia i menjar-la-mos entre tots dos,

i així vós trauríeu es ventre de gana i jo començaria a augmentar de pes".

Es gegant va trobar que havia parlat bé. A un racó de sa cova hi tenia tot lo necessari per fer sa torrada. Agafen s'auveia més grossa de sa guarda, li acoren sa guinaveta, li lleven sa pell, l'escorxen, encenen foc i comencen a tirar bocins damunt es caliu, girant-los amb ses esmolles perque se torrassin bé de cada banda.

Tots dos feren un bon cap de taula, sobretot es gegant. Deixaren ets ossos ben pelats, a punt de donar an es ca. Es pastor va treure un barralet de vi que duia dins sa taleca, el gegant el se posà an es cap i glec-glec! fins que no en quedà ni gota.

Feia estona que es gegant no havia pegat una panxada tan grossa i tan saborosa com aquella. Entre sa gavatzada i sa tìmbola de vi, li començar a entrar un xubec i a rodar-li es cap, i se va ajeure entravessat en es portal de sa cova, perque es pastor no pogués fugir. Al punt va estar més adormit que un tronc, amb uns roncós que feien resplendir tota sa cova. Per enganar es pastor, dormia amb sos uis oberts.

Però no vos penseu que l'enganàs ni prop fer-hi. Ell la tenia a ses soles d'es peus, a sa son. Com va veure aquells uiots tan badats, li vengué una idea, i la posa en pràctica abans que es gegant no acabàs sa son i se tornàs desxondir.

Agafa ses esmolles i les colga dins es caliu que quedava, fins que ses puntes varen esser ben vermelles. Després les treu, les obri un poc, pren punteria an ets uis d'es gegant i zas! les hi afica tot lo endins que va porer.

Es gegant pega un remeulo ferest. Amb sa cremeionada, quedà cego a l'acte. Pega revinglada i s'eixanca enmig de sa boca de sa cova, allargant ses mans per aglapir es pastor. Aquest s'amaga totd'una dins un enfonyai, i arruixa sa guarda cap an es gegant.

Paupant paupant, es gegant toca s'esquena d'una auveia, i la deixa sortir dient:

-- "Passa, tu que tens llana".

Segueix paupa qui paupa, troba una altra auveia i torna dir:

-- "Passa, tu que tens llana".

Així anaven passant ses auveies d'una en una, perque lo que volia es gegant era llevar noses d'enmig i quedar tot sol amb so pastor per fer-les-hi pagar totes plegades. Quan ja n'havien sortides devers la mitat, es pastor s'embolica sa pell de s'auveia morta i s'a-

costa de grapes a s'entrada de sa cova. Es gegant allarga sa mà, toca sa llana i també diu:

-- "Passa, tu que tens llana".

Es pastor surt, fent: "Beee! Beee!"

Com és un tros enfora, se lleva sa pell d'auveia i comença a cridar:

-- "Jo que som pelat,
així mateix som passat!
Jo que som pelat,
així mateix som passat!"

Aquí es gegant se dóna compte que li havia passat per maia, i tot furiós comença a pegar llongos, aquí caic allà m'aixec, cap a s'indret d'on li venia sa veu.

I es pastor de d'allà, saltant pedres i mates, procurant no prendre massa avantatge i cridant adesiara:

-- "Jo que som pelat,
així mateix som passat!"

I es gegant darrere-darrere, pegant de copes cada dos per tres.

Fent tota aquesta tramoia, es pastor se va anar acostant a sa punta d'es Cap Vermell. Se posa ran d'es grandió penyal, se mira es blau d'aigo que hi havia a baix i torna cridar:

-- "Jo que som pelat,
així mateix som passat!"

Es gegant, tot ple de braverols i esca rrinxades i sense porer trencar alè, pega fua cap an es pastor, que va esser ben falaguer per retirar-se totd'una cap a un costat.

Com poreu suposar, amb s'investida es gegant va caure p'es sobam i per avall s'ha dit, pegant un gisco que feia ferredat. Anà a pegar ben emplomat dins la mar i, sense veure-hi ni sebre nedar, aviat va fer es bategot.

Es pastor replegà sa guarda i se'n tornà tot xalest cap a ses cases. Havia fet un bon jornal.

Si qualche dia passau en barca per baix d'es Cap Vermell, tal vegada vos semblarà que ses ones, en pegar a ses penyes, fan una remor que pareix un gegant que graponetja. Però no tengueu por, que maldament sigueu pelats així mateix passareu, com aquell diantre de pastor que alliberà per sempre sa nostra comarca de ses arpes d'es gegant d'es Cap Vermell.

esports

Malauradament, no ens queda més remei que referir-nos, aquest mes, als lamentables succeïts del partit Escolar-Badia del passat 11 d'Octubre i que tan greus conseqüències han procurat al futbol local.

No marxen prou bé les coses del futbol. Hem pot veure, un diumenge sí i l'altre també, els escandols que assolien el que hauria de ser tan sols un espectacle deportiu. La paraula "corrupció" està a l'ordre del dia i ningú escapa a les sospites, des dels equips capdavanters de la Primera Divisió fins al més humil dels conjunts de regional, passant per àrbitres i directius. I ço que, essent igualment injustificable a qualsevulla categoria, és fins a cert punt comprensible a les divisions professionals (degut als grans interessos econòmics que ho mouen), resulta intolerable al futbol que en diem "aficionat". Així tenim que la afició té massa preguntes que

no troben resposta i acaba per desencantar-se. Aquesta afició que, a la curta i a la llarga, és la qui manté el futbol i la qui el pateix. Aquesta afició que paga i té dret a exigir. Aquesta afició que, sovint, també s'equivoqua i amb la seva conducta no ajuda gens a clarificar la situació. Enfront, els directius, amb més voluntat que encert, es veuen desbordats pels aconteixements esportius, per les qüestions administratives, pels pressuposts... Han de nedar i guardar la roba, capejant als jugadors i als aficionats, als àrbitres i als federatius.

Els àrbitres, amb un nivell tècnic més que discutible, generalment s'equivoquen (com ens equivoquem tots). Tenen una consciència de "classe" molt arrelada, son "intocables", es diuen

"incorruptibles" i, conseqüentment, no admeten ni que es sospiti d'ells. Però bé que també són de carn i os...

Els federatius, amb un paternalisme embafador, contemporitzen a dojo. No s'atreveixen a aclarir les coses. Coses tan ximpls com és la delimitació entre el futbol professional i l'aficionat, permetent que hi hagi professionals que no poden arribar a cobrar mentre que molts d'aficionats reben unes remuneracions que no estan d'acord amb la seva categoria.

I els jugadors?. Els jugadors, al manco a les categories inferiors, haurien de tenir un esperit esportiu pur. Haurien de no deixar-se contaminar per tot el negatiu que els enrevolta. I no tan sols no ho fan sinó que inclús, algunes vegades són ells els qui emmetzinen una activitat que pot ajudar-los a formar-se i que, per desgràcia, també pot ajudar-los a deformar-se.

Així mateix, els mitjans d'informació amb opinions quasi sempre subjectives posam el nostra granet d'arena a la cerimònia de la confusió. El que per a uns és blanc, per als altres és negre. Un mateix partit, contat per dos periòdics distints, sembla que un parla de figues i l'altra de llanternes. Potser que estiguem traient, exclusivament, els caires negatius del rafal futbolístic. Però davant espectacles tan vergonyosos com el del partit Escolar-Badia, no podem sostreure'ns a veure-ho tot un poc més negre. Potser també, que alguns dels nostres lectors volguessin que aquí es fes una apassionada defensa d'unes actituds amb les que no estam d'acord. I no. No ho podem fer. L'àrbitre es va equivocar i fou ben greu la seva errada. I per molt que el Col·legi el defensi, nosaltres ens permetem sospitar perquè tenim moltius per a fer-ho. I només esperam poder demostrar qualque dia que els àrbitres també es poden comprar. Però també pensam que es varen equivocar els jugadors que l'investiren de mala manera. I es va equivocar el sector d'aficionats que atiaren el foc. I ens equivoquem tots els qui, amb la nostra conducta (per acció o per omissió), feim possible que el futbol paregui qualsevol cosa menys un deport.